

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ : ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶
 ¶
 ¶

EPISTOLA
 S. AUGUSTINI
 CXLVIII. Ad VALERIUM.

*In quâ docet, quibus dotibus præditus esse
 debeat, qui ad Paracialem curam assumitur.*

ANte omnia peto, ut cogitet religiosa pru-
 dentia tua, nihil esse in hâc vitâ, & ma-
 ximè hoc tempore, faciliùs & latiùs, &
 hominibus acceptabiliùs Episcopi, aut Presby-
 teri, aut Diaconi officio, si perfunctoriè & adu-
 latoriè res agatur : sed apud Deum nihil mise-
 rius & tristius & damnabilius. Item nihil esse
 in hâc vitâ, & maximè hoc tempore, difficilius,
 laboriosiùs, periculosiùs Episcopi, aut Presby-
 teri, aut Diaconi officio : sed apud Deum nihil
 beatius, si eo modo militetur, quo noster Im-
 perator jubet. Quis autem iste sit modus, nec
 à pueritiâ meâ, nec ab adolescentiâ meâ didici,
 & eo tempore, quo discere cæperam, vis mihi
 facta est meritò peccatorum meorum. Nam
 quid aliud existimem nescio, ut secundus locus
 gubernaculorum mihi traderetur, qui remum
 tenere non noveram. Sed arbitror Dominum
 meum me sic emendare voluisse, quia

Cilianæ
 S. Bernardin
 41. ad Gess.
 (p) de verb.
 lib. I. c. 10.
 ff. l. (c) Bre.
 arguæ anno
 Causæ part. 1.
 tit. perf. part.
 l. 1. c. 1. c. 1. c. 1.
 de hat vitâ de
 verum pæ ofijm
 2. 1. 1. 1. 1. 1.
 dir. mem. Soc.
 3. (e) in 21.

multorum peccata Nautarum, antequam expertus essem, quid illic aditur, quasi doctior & melior reprehendere audebam. Itaque postquam missus sum in medium, tunc cœpi sentire temeritates reprehensionem mearum, quamquam & antea periculosissimum judicarem hoc ministerium. Et hinc erant illæ lacrymæ, quas me fundere in civitate, ordinationis meæ tempore nonnulli fratres adverterunt: & nescientes causas doloris mei, quibus poterant sermonibus, qui nihil ad vulnus meum pertinerent, bono tamen animo consolati sunt. Sed multò amplius quàm putabam, expertus sum, non quia novos aliquos fluctus aut tempestates vidi, quas ante non noveram, vel non audieram, vel non legeram, vel non cogitaram: sed ad eas evitandas aut perferendas solertiam, & vires meas omnino non noveram, & alicujus momenti arbitrabar. Dominus autem irrisit me, & rebus ipsis ostendere voluit me ipsum mihi. Quod si non damnando sed miserando fecit (hoc enim spero certè vel nunc cognitâ ægritudine meâ) debeo Scripturarum ejus medicamenta omnia scrutari, & orando ac legendo agere, ut idonea valetudo animæ meæ ad tam periculosa negotia tribuatur, quod ante non feci, quia & tempus non habui. Tunc enim ordinatus sum, cum de ipsius actionis tempore ad cognoscendas divinas scripturas cogitarem, & sic nos dispo-

nere

nere vellemus, ut nobis otium ad hoc negotium posset esse. Et quod verum est, nondum sciebam, quid mihi deesset ad tale opus, quale me nunc torquet & conterit. Quod si propterea in reipsâ didici, quid si homini necessarium, qui populo ministrat Sacramentum & Verbum Dei, ut jam mihi non liceat adsequi, quod me non habere cognovi: jubes ergo ut peream Pater Valeri? ubi est Charitas tua: Certè diligis me, certè diligis ipsam Ecclesiam, cui sic me ministrare voluisti, & tamen certus sum, quòd me & ipsam diligis. Sed putas me idoneum, cùm me ipse me nossem, nisi experiendo didicissem. Sed dicit fortasse sanctitas tua, vellem scire, quid desit instructioni tuæ; tam multa autem sunt, ut faciliùs possem enumerare, quæ habeam, quàm quæ habere desidero. Audeo enim dicere, scire me, & plenâ fide retinere, quid pertineat ad salutem nostram; sed hoc ipsum, quomodo ministrem ad salutem aliorum, non quærens, quod mihi utile est, sed quod multis, ut salvi fiant? Et sunt fortassis aliqua, imò non est dubitandum, esse in sanctis libris conscriptâ consilia, quibus cognitis & apprehensis possit homo Dei rebus Ecclesiasticis ordinationibus ministrare: aut certè inter manus iniquorum vel vivere conscientia saniore, vel mori: ut illa vita non amittatur, cui uni corda Christiana humilia & mansucta suspirant. Quomodo au-

tem hoc fieri potest, nisi, quemadmodum ipse dicit Dominus, orando, legendo, plangendo? Ad quod negotium mihi pravum tempus, vel usque ad Pascha, impetrari volui per Fratres à tuâ sincerissimâ & venerabili charitate; & nunc per has preces volo. Quid enim respondurus sum Domino Judici? Non poteram jam ista quærere, cum negotiis Ecclesiasticis impedirer. Si ergo mihi dicat: Serve nequam, si villa Ecclesiæ calumniosum aliquem pateretur, cujus fructibus colligendis magna cura impenditur, neglecto agro, quem rigavi sanguine meo, si quid pro eâ agere posses apud Judicem terræ, nonne omnibus consentientibus, nonnullis etiam cogentibus, & jubentibus pergeres? Et si contra te judicaretur, etiam transmare proficisceris, atque hoc modo vel annuam vel amplius absentiam tuam nulla querela revocaret, ne alius possideret terram, non animæ sed corpori pauperum necessariam? quorum tamen famem vivæ arbores meæ multò facilius mihi que gratiùs, si diligenter excolerentur, explerent?

Cur ergo ad discendam agriculturam meam vacationem temporis tibi defuisse caularis &c.

DIS-